

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Primorske razmere — državi na čast!

Štirideset let se z vsemi mogočimi in nemo-gočimi, dopustnimi in nedopustnimi sredstvi prote-žira italijanski življ v tisti pokrajini, kjer zamore postati državi in nje poziciji ob morju najbolj ne-varen, na Primorskem.

Do najnovejših časov ni osrednja vlada nikdar niti dobre volje pokazala, pripomoči načelu ravnopravnosti tudi v tej, prav iz ozirov na ohranitev prevlade italijanskega življa na tri samostojne kro-novine razdeljeni pokrajini. Za obupne klice po pomoči se je toliko menila, kakor za energične za-hteve po pravici; Slovani na Primorskem so bili dobri, da so smeli plačevati davke in rositi bojna polja s svojo krvjo, sicer pa je bila država proti njim skrajno nevhvaležna.

Tržaški namestniki so bili pravi zatiralci pri-morskih Slovanov. Podpirali so z največjo dobro-hotnostjo vsa stremjenja Italijanov, prezirali njih irendentovske demonstracije in sistematično delali na poitalijančenje slovenskega življa. Kak uspeh je imela ta, po naši sodbi za državo pogubna in di-nastiji nevarna politika, to pričajo razmere, ki so se za naših dnij razvile na Primorskem.

Badenijevo ministerstvo je obljubilo „pravič-nost“ vsem narodom, a primorski Slovani je doslej še niso postali deležni in velika slabost, katero kaže vlada napram laški stranki, ne obuja upanja, da je sploh deležni postanejo. V Trstu, kjer je tretjina prebivalstva slovenske narodnosti, se slo-venski poslanci ne upajo v dež. zbor, ker so tam izpostavljeni najžaljivejšemu zasramovanju, ker so prezirani in ker se poslanci in galerijski junaki ob-našajo proti njim, kakor imajo navado obnašati se v tistih slavnih lokalih, nad katerih vratmi se blišči napis „liquori e paste“. Vlada se lani niti zmenila ni za izstop slovenskih poslancev, in prsta ni premaknila, da bi laško stranko pridobila za koncilijantno postopanje napram slovenskim zastop-nikom, in tudi letos se drži iste taktike.

V goriškem deželnem zboru niso razmere dosti boljše. Slovenski poslanci so vsled laške nestrpnosti vsak hip pripravljeni na izstop. Lahki se tega boje, zategadelj omejujejo svoje nasprotstvo in se uče

samozatajevanja, a to jim gre težko od rok. Sebi v tolažbo in zadoščenje prirejajo demonstracije sicer pa izkoriščajo svojo večino kar najbrezobširnejše. Vlada podpira seveda laško stranko, dasi sta dve tretjini prebivalstva slovenske narodnosti in le jedna tretjina laške.

Najškandaloznejše so pa razmere v Istri. Ce-sarska naredba, s katero se je razveljavil lani stor-jeni sklep, da je italijanščina jedini razpravni jezik dež. zbora, je drzna laška večina razveljavila, a ker je to storila le dejanski, ne tudi formelno, sodi vlada, da je vse v najlepšem redu. Vlada bi bila lahko slovanski manjšini zagotovila osebno varnost, ko bi bila sklicala deželni zbor v Pulj namesto v Poreč, a storila ni tega, niti sploh kaj preskrbela, da bi bili slovanski poslanci v tistem umazanem gnezdu, ki se zove Poreč, vsaj varni svojega živ-ljenja. Ko sta pri otvoritveni seji famozni glavar Campitelli in še famoznejši posl. Defranceschi indi-rektno protestovala zoper cesarsko naredbo glede razpravnega jezika, je to namestnik Rinaldini molče poslušal in ni z nobeno besedo spomnil Campitel-lija, da je bil imenovan glavarjem le, ker je obljubil varovati jezikovno ravnopravnost.

Ali so take škandalozne razmere na čast državi, to naj presodijo tisti, ki so v to poklicani. Po naši morda nedržavniški in staromodni sodbi delajo državi sramoto in jo kompromitujejo pred vsem izobraže-nim svetom.

Usiljuje se nam vprašanje: Zakaj ne naredi vlada konca temu drznemu, skrajno provokatoričnemu vnebovpijočemu počenjanju drubali nesramnih ire-dentovcev? Da bi je odobrvala, si ne moremo mi-sliti, moč, ukrotiti laško kliko, ima tudi, ker naša država ni še tako bankerotna, da bi ne zamogla v svojih mejah pravici in zakonom pomagati do ve-ljave. Zakaj torej ničesar ne stori? Samo dve even-tualiteti sta odprti: ali se vlada boji, stopiti La-hom na prste, ali se boji, da bi jej Lahi pokazali zobe, ali pa je slabo informirana. Najverjetnejša je še poslednja eventualnost. Gospod vitez Rinaldini ni bil nikdar prijatelj primorskih Slovanov; ta „Na-tion ohne Frack“, kakor nas je krtal de Pretis, mu je bila vedno zoprna, kaj čuda, da se tudi sedaj poganja za svoje laške rojake. Zato pa smo v dušo

uverjeni, da se razmere na Primorskem ne bodo premenile, dokler bode tam vladal namestnik Rinal-dini. Naj bi slovenski poslanci po tem spoznanju uravnali svoje stališče napram Badeniju. Sladkih obljub grofa Badenija smo že sili do grla, videti hočemo dejanja in nikjer jih ni laglje pokazati, ka-kor na Primorskem, ker tu ne gre samo za pravico, za katero se državni malo menijo, nego za korist in za čast d r ž a v e.

V Ljubljani, 14. januarja.

Volilna reforma na Koroškem. Deželni odbor koroški je izdelal načrt novega volilnega zakona. Po tem načrtu bi v skupinah volili polnoletni moške, ki so spolnili 24. leto, imajo občinsko volilno pra-vico in v dotičnem kraju plačujejo od kake hiše ali obrta direktni davek, ali pa spadajo mej tiste ob-čane, ki imajo volilno pravico brez ozira na davek, ki ga plačujejo, kakor častni meščanje. Na kmetih se pa bode zahtevalo za volilno pravico najmanj 5 gld. davka, ako dotičnik brez ozira na davek nima volilne pravice. Koroški Nemci gotovo iz kakega posebnega namena nočejo razširiti volilne pravice na kmetih. Mesta so dovolj ponemčena, da se jim ni bati, da bi Slovenci kje zmagali tudi po znatnem razširjenju volilne pravice. Boje se pa, da bi na kmetih Nemci ne izgubili več mandatov, ako se volilna pravica razširi. Nemci gledajo pri raširjenju volilne pravice le na ohranjenje svoje posesti.

Narodne kurije na Češkem. Nemški listi na vse mogoče načine nagovarjajo Čeha, naj ne bodo tako trdosrčni in naj dovolijo narodne kurije. Obe-tajo jim, da bodo po tem jim pomagali znižati pre-velik upliv veleposestnikov. Čehi se pa ne bodo dali preslepiti od teh sirenskih glasov. Če je Nemcem zares toliko za narodne kurije, naj je začno uvajati v onih dvojezičnih deželah, kjer imajo ve-čino v deželnih zastopih. Vpeljejo naj jih na Mo-ravskem, v Šleziji, na Koroškem in Štajerskem. V teh deželah jim ne bode delal nihče ovir. Dokler pa tega ne store, naj pa ne tožijo o trdosrčnosti Čehov, ako tudi tega ne store. Seveda Nemcem je le za to, da bi gospodovali. Na Moravskem, v Šleziji, na Štajerskem in na Koroškem lahko gospodarijo, zato nočejo narodnih kurij, na Češkem pa ne morejo,

Listek.

Jeden večer pri „Našem prijatelju“.

(Spisal Nis Vodoran.)

(Dalje.)

Po svršenem četrtem letu pravoslovja nisem odšel na počitnice domov; sklenil sem bil namreč, da se ne maknem z Dunaja, dokler ne opravi vseh strogih izpitov in ne zadobim doktorske časti. Koncem petega leta dosegel sem svojo svrhu, imel sem doktorski diplom v žepu.

Po kratkem oddihu namenil sem se domov, da obiščem roditelje in vidim Jelico. Potem sem hotel stopiti v državno službo, in, ako bi bila Jelica še prosta...

Veselo in ne sluteč, kaj me čaka, vsedel sem se v vlak, ki me je imel peljati proti domu, a voznja sama bila je dolgočasna.

Vlak zažvižga. Štacija N. je tu. Hotel sem pomoliti glavo skozi odprto okno. Trrrr! trrr! trrr! Vagon se zaziblje, in z glavo grozno butim ob rob okna... Dalje nisem vedel, kaj se je zgodilo.

Ko se zopet zavem, najdem se na postelji v prijazni sobici, pri postelji pa sedi gospodična čudo

vite lepote ter me skrbno motri. Poskušam govoriti, a preslab sem. Zopet se mi stemni in zgine mi za-vest. Vnovič se zavem in zopet vidim pred seboj krasno obličje nežnega ženskega bitja. Tako znano se mi je zdelo to obličje in vender se nisem mogel spomniti, kje sem je videl.

„Kje sem? Kdo ste Vi?“ vprašam s slabim glasom.

„Na štaciji ste pri dobrih ljudeh; a jaz sem Vaša strežnica, ter Vas prosim, nikar se ne vzne-mirujte. Govoriti še ne smete, in prav mirno morate ležati, tako je naročil zdravnik. Hudo ste se pobili, ali vse bode dobro, le mirni bodite“ — dejala je ljubezniva strežnica.

Ta sladki glasek mi je bil nekako znan. Zamislil sem se. Duh mi vzplava v domači kraj. Vidim, mater, vidim očeta, vidim...

„Jelica, gospica Jelica! Kako ste prišli Vi k meni?“ — kriknem sem veselo, kolikor so mi do-puščale moje moči.

„Za Boga milega! umirite se! Vse izveste, le zdaj bodite mirni. Ako me nečete poslušati, ne smem pri Vas ostati. Grem; pokličem teto.“

„Ostanite pri meni!“ — jo prosim.

„Ostanem, ali govoriti ne smete.“

„Žejen sem“ — vzdihnem.

„Prosim Vas le hip potrpite, takoj Vam pri-nesem pijačo.“

Privzdignila mi je oprezno obvezano glavo, ter mi pristavila k ustnicam krepilno pijačo.

Trpel sem mnogo, ali trpel sem voljno, dokler je bila ljubezniva strežnica — Jelica — pri meni. A bila je pri meni ne samo po dnevu, temveč tudi po noči, dokler je to potrebno bilo. Le takrat si je dovolila počitek, kadar jej je teta zatrdila, da bode ona pri meni čuvala mesto nje.

S časom — vsak dan nekoliko — zvedel sem, kaj se je bilo zgodilo. Po nemarnosti čuvaja prišel je naš vlak na kolotečnice, na katerih je stal težak tovorni vlak, ter trčil vanj s precejšnjo silo. Stroje-vodja in jaz bila sva težko in nevarno poškodo-vana. Ker takrat v N. še ni bilo bolnice, odredila sta precej poklicana zdravoika, železniški in mestni, da morava vsaj nekoliko dni ostati na štaciji, ker bi voznja za naju nevarna bila. Štacijski predstojnik Zorán moral je naju prevzeti v skrb. Drugi ranjenci peljali so se dalje, ali so pa šli v mesto.

Razun drugih neznatnih poškodovanj imel sem dve težki rani na glavi — bila je lobanja prebita — in zlomil sem si bil, menda pri padcu,

zato bi pa radi z narodnimi kurijami pridobili si večji vpliv.

Občinske volitve na Dunaju. Po nekem poročilu se volitve za mestni zbor razpišejo še dne 20. t. m. in se bodo vršile že dne 10., 13. in 17. dne februarja. Drugi listi pa zatrjujejo, da se vlada še ni prav nič odločila, kdaj da volitve razpiše in je le želja protisemitov, da bi se vršile že drugi mesec — Da se pa bližajo volitve, kaže to, da zlasti liberalci pridno delujejo. Tudi bivši župan dr. Gröbl je šel mej agitatorje. Te dni je na nekem shodu posebno vabil uradnike za svojo stranko in jim delal razne obljube. Izražal je upanje, da vlada kmalu poviša uradnikom plače, da mine mej uradniki nezadovoljnost in se ne bodo več bratili s protisemiti. Sploh je dr. Gröbl dajal razumeti, da njegova stranka pričakuje pomoč od vlade. Da bi nižje stanove pridobil, je trdil, da je njegova stranka na Dunaju gospodarila, kakor socialni demokratje. Jemala je bogatino in revnejše podpirala. Le to je hudo, da mu nikdo ni hotel verjeti.

Dvojezični napisi v Galiciji. Pravosodni minister grof Gleispach je zaukazal, da se morajo v Vzhodni Galiciji napraviti pri sodiščih vsi napisi v poljščini in rusinščini. Dosedaj so bili le poljski napisi. Želeli bi pač bilo, da bi pravosodni minister poskrbel, da se tudi drugod pri sodiščih izvede narodna enakopravnost. Uvajanje dvojezičnih napisov v Galiciji bo pač lažje, nego na Primorskem. Poljaki gotovo zaradi tega ne napravijo nobenih škandalov. Čuditi se pa pač moramo, da po 25 letih, odkar je narodna enakopravnost ustavno zagotovljena, se v tolikih krajih niti na napisih pri uradih ni izvršila. Tukaj se pač očitno vidi, da je vsem vladam manjkalo v tem oziru dobre volje. Grof Taaffe ni bil dosti boljši kakor drugi, drugače bi se pod Badenijem ne bilo več potreba poganjati za take stvari. Dobro bi bilo, da bi grof Badeni tudi poskrbel, da se v slovenskih pokrajinah uvedejo dvojezični napisi. Tu je še mnogo jedino nemških ali laških.

Nemški kulturonosci v Afriki. Pri znani Wehlau-ovi pravdi se je tudi razkrilo, da Nemci v Kamerunu ne pretepajo le kaznjencev, temveč tudi civilne pravde se rešujejo z bičem in palico. Če kdo pravočasno kacemu nemškemu trgovcu ni dolga plačal, pa so mu jih naštel. Celo preiskavali niso, če je zares dolžan. Zadosti je bilo, da je le Nemec povedal, da mu je domačin dolžan. Da so pri tacih razmerah Nemci lahko sleparili v Afriki, kakor so hoteli, je jasno. Ko so tri zamorce obsodili na smrt, je bil Wehlau ukazal, da se pobijejo s koli po glavi, da jih obešati ne bode treba. To se je tudi zgodilo. Tako postopanje pa Nemci opravičujejo s tem, da vzgojevalno uplija. Vsaj pri Wehlau-ovi pravdi se je naglašalo, da so se s takimi sredstvi zamorci znatno civilizovali. Zaradi tega pa Wehlau a niso strogo kaznovali. Morda ga kedaj še prištejejo mej velike pedagoge in civilizatorje, ker je tako dobro znal zamorce vzgajati in civilizovati.

Dopisi.

Iz Mokronoga, 10. januarja. Naše vrlo bralno društvo je pričelo prav veselo svoje četrto društveno leto. Prva veselica, katero je priredilo na

levo roko. L. žal sem najprej v čakalnici. Ko sta mi zdravnik rane izprala in zašila in roko uravnala, hodili so me kolodvorski prebivalci gledat. Prišla je tudi Jelica s teto in Zoranom. Spoznala me je in prebledela. Povedala je, kdo sem in prosila Zorana, naj me vzame v svoje stanovanje.

Tako sem prišel k Zoranovim. Drugi dan sem se zavedel in spoznal svojo milo strežnico. Železniški zdravnik, kateri me je po večkrat na dan obiskoval, izjavil se je čez osem dni, da ni več nevarnosti, da bi se mi vnela možjanska kožica, česar se je bilo najbolj bati. Bil sem torej rešen.

Čez tri tedne začel sem zapuščati posteljo, čez štiri sobo, in čez pet tednov bil sem skoro popoln zdrav. Bilo mi je skoro žal, da se tako hitro zdravim, ko sem pomislil, da se bodem moral ločiti od prijaznih svojih dobrotnikov, posebno od ljubeznive Jelice, s katero sem preživel kljub boleznim najsrečnejše ure svojega življenja. Že prej zaljubljen vanjo, plamtal sem zdaj za njo z vso dušo dušo in vsem srcem.

Iz vsega, kar je storila za-me, in iz ljubeznivega njenega vedenja proti meni nisem mogel drugega sklepati, kakor da tudi ona mene ljubi. Ljubila sva drug drugega, a o ljubezni mej nama še

starega leta večer, se je nad vse nade dobro obnesla. Naši vrli diletantje so uprizorili ta večer lepo narodno igro „Revček Andrejček“. Pač redka prikazen, da se na deželi radovoljni igralci lotijo teke težavne naloge. Igra je precej obsežna in kje dobiti toliko igralcev in igralcev, kateri se še v mestih, kjer ni stalnega odra, kaj težko dobe? Kako si priskrbiti primerno opravo in pa potrebne spremembe na odru? Vse te teškoče zamore jedino le on pojmovati, kateri se je že sam s tem nehvaležnim delom na deželi ukvarjal. Pa jeklena volja in trudoljubivost naših vrlih igralcev in igralcev sta vse te teškoče premagala v primerno zelo kratkem času nepričakovano vrlo. V prvi vrsti gre vsa čast in hvala našemu režiserju g. E. Bohincu, kateri je vse tako spretno vodil in insceniral, da se je igra proti vsaki nadeji izvrstno predstavljala. Akoravno so se že poprej nekaterikrat s prav dobrim uspehom priredile igre nekoliko večjega obsega, kakor „Na Osojah“, pri kateri igra je g. E. Bohinec tako izborno pogodil dangubo „Matijo“, ter se je pokazal pravega igralca in „Lowoodska sirota“, pri kateri je glavno ulogo gospica L. Košenini izborno rešila; tako se je vendar le dvomilo, da bi se zamogla lepa narodna igra „Revček Andrejček“ pri nas z danimi močmi i sredstvi povoljno vprizoriti. A varali smo se v naše največje veselje i zadoščenje. Igra se je izvrstno uprizorila. Vse uloge so bile v spretnih rokah ter so se reševale proti vsaki nadi nepričakovano umno in fino, sosebno pa pet glavnih ulog nameč Revčka Andrejčka, Franice, hčere Jeklenove, Anžeta hlapca Jeklenovega, Zmikavta siromaka in Zvitoroga! Revčka Andrejčka je g. E. Bohinec tako fino pogodil, da bi človek jedva verjel, da se dobi na deželi taka izborna igralna moč. Isto tako dovršeno so rešili svoje uloge: Gospica Lojzika Povšetova kakor Jeklenova hči Franica, katera je v vseh nastopih tako vzorno igrala, da se ji je občinstvo kar divilo; gosp. V. Česnik kakor Jeklenov hlapec Anže je bebeca tako izborno pogodil, kakor kak priznani komik; g. A. Tratar kakor občinski siromak Zmikavt bil je vam vzor spridene duše in gosp. J. Zirer kakor bogat zasebnik Zvitorog je svojo ulogo s tako fineso rešil, kakor bi bil že star privajen predstavljalec jednacihi težkih ulog! Isto tako vrlo so rešili svoje uloge gospica L. Košenini kakor Jeklenova hči Ana; gospica Fani Povše kakor stara ubožica Neža; gospica Milka Penca kakor Jeklenova dekla, gospica Neti Pleskovič kakor natakara Ivanka; g. I. Kristan kakor gostilničar Domen; g. M. Pleskovič kakor Grešnik; g. I. Tekavčič kakor Jeklenov hlapec Pavl in gosp. I. Losej kakor Jeklenov hlapec Šmen. Bodi končno vsem vrlim igralkam in igralcem na tem mestu izrečena zasluzena hvala s prošnjo, da blagovolje bralnemu društvu ostati tudi zanaprej v tako častno podporo in slav. občinstvo čestokrat razveseljovati z enakimi predstavami.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. januarja.

— (Občinski svet ljubljanski) bo imel v sredo 15. januarja ob 6. uri zvečer v mestni dvorani sejo. Dnevni red: I. Oznaniila predsedstva. II. Vodovodnega ravnateljstva poročilo: a) o položitvi vodovodnih cevij po Opekarski cesti preko ceste v Mestni log do Konjušnega trga; b) o določitvi stanovanja v mestni hiši jednemu organu mestnega vodovoda. III. Užitninskega ravnateljstva poročilo o premembi v upravi užitninskega zakupa. IV. Policijskega odseka poročilo o prošnji gremija ljubljanskih trgovcev za ohranitev kaznilnice na Gradu. V. Finančnega odseka poročilo: a) o gradnji nove topničarske vojašnice v Ljubljani; b) o

vojaškega čarja ponudbi gledé vojaškega preskrbovališča in vojaške bolnice; c) o vinkulovanji glavninskih delnic dolenskih železnic v nominalni vrednosti 55.000 gld.; d) o skrontrovanji mestne blagajnice in z njo združenih fondov dne 11. septembra 1895. I. VI. Šolskega odseka poročilo: a) o nasvetih c. kr. mestnega šolskega sveta gledé povišanja dotacij za stvarne potrebe učila in knjižnico in gledé dovolitve izredne podpore za ureditev šolskega vrta pri dvorazrednici na Barji; b) o dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta, zadevajočem popolnitev mesta otroške vrtarice pri I. mestnem otroškem vrtcu; c) o prošnji mestnega učitelja Fr. Kokalja za nagrado za spisane strokovne kataloge. VII. Pomožnega odseka poročilo o prošnji za novo brezobrestno in 3%no posojilo.

— („Slovenec“) piše v včerajšnji številki pod zaglavjem „Liberalni kremplji“ to-le: „Slov. Narod“ ima notico v sobotni številki, kjer pravi, da je dobil zaupno pismo odličnega kranjskega duhovnika, v katerem so zapisane tako strašne reči o agitaciji knezoškofa Missie — pri deželnozborskih volitvah, da bi v Rimu škofa takoj odstavili, ko bi te strašne reči zvedeli. Kaj bo zdaj? Pomoček je lahek. Uredništvo „Slov. Naroda“ naj pošlje poročilo o teh strašnih rečeh v Rim papežu in namen je dosegel.“ — Mi smo pisali v sobotni številki „... te dni smo čitali pismo starega duhovnika, ki pravi, da bi odzvonilo škofu Missii, ko bi papež vedel, kaj se je za časa volitev godilo na Kranjskem in da je toliko korumpiranih elementov mej kranjskimi duhovniki, da je vera res v nevarnosti.“ Kdor primerja našo notico s „Slovenčev“ ugame takoj, da je poslednjo spisal tisti katoliški poštenjak, ki se odlikuje po posebnem daru zavijanja. A ko bi narodna stranka zbrala ves material glede duhovniške agitacije pri deželnozborskih volitvah in glede korupcije, s tem prouzročene, ter ga poslala papežu — kdo ve, kako bi se godilo škofu!

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Na mnogostranski izrečeno željo pela se bode v četrtek zopet priljubljena opereta „Mam'zell Nitouche“ in sicer zadnjič v tekoči sezoni.

— (Ljubljanska čitalnica.) Jutri zvečer ob osmih je v mali dvorani „Národnega doma“ prva poskušnja za „Besedo“. Gospodje društveniki, kateri se udeležujejo plesnih večerov, so uljudno povabljeni, da se omenjene poskušnje udeležijo v polnem številu, ker je za mnogobrojno udeležbo od strani dam že poskrbljeno.

— (Stedryjev morilec — ujet?) Vsakomur je še v spominu grózni umor, kateri se je zgodil dne 5. januarja 1892. I. in čegar žrtva je bil agent Vaclav Stedry. Ta je stanoval v drugi hiši gospe Grumigove v Frančiškanskih ulicah, in sicer v pritličju. Rečeni dan je bil popoldne v svoji pisarnici ubit in oropan. Sum se je obrnil na takrat 21letnega Stedryjevega pisarja Cvajerja. Govorili sta proti njemu zlasti dve okoliščini: našla se je pri njem s krvjo nekoliko oškropljena srajca, pri njegovi ljubici pa se je dobil petdesetak, čigar provenijencije Cvajer ni mogel dokazati. Porotno sodišče je Cvajerja oprostilo, ker so za njegovo krivdo govorile sicer neke slabe indicije, direktnega dokaza pa ni bilo nobenega, pač pa so tri okoliščini

tednov, in da ju bode Jeličin oče gotovo poklical na odgovor.

Teško mi je bilo slovo od milih prijateljev in Jelice, ali odhoda nisem smel več odlašati.

Roditelji moji razveselili so se zelo mojega prihoda; prvič zato, ker sem srečno prebolel nevarne rane na glavi, drugič pa, ker sem dovršil svoje študije.

Posetil sem Novakove, ter jim izročil srčne pozdrave od Zoranovih in Jelice. Na Jelico se Novak menda ni več srdil, kajti vprašal je še posebe za njo, kako jej je.

Ko je mesec dni kasneje prišla Jelica domov, bil sem že prislušnik pri dolškem okrajnem sodišču in dva meseca pozneje zaročil sem se slovesno z njo. Pri zaroki so bili tudi Zoranovi, kar me je posebno radostilo. Oče Novak se je sicer prej nekoliko upiral, a ne dolgo in ne resno.

Za leto dni sem bil imenovan pristavom v Bistri. Pred mojim odhodom na novo službeno mesto praznovalo se je pri Novakovih v Dolcu jako veselo ženitovanje, pri katerem sta bili glavni osebi Jelica in jaz.

Živel sem dozdej srečno z njo, in nisem imel povoda, na temelju svojega izkustva razmišljati o potrebi reforme zakona.

(Dolje prih.)

govorile za to, da Cvajer ni morilec in da je umor storil kdo drugi. Prva ta okolnost je bila določna izpoved g. Doberleta st., da je on na dan umora 10 minut pred 3/4 na 4. uro, torej točno takrat, ko se je moral zgoditi umor, natanko videl, da je iz veže Stedryjevega stanovanja stopil mož srednje rasti in rudečega obraza. Druga okolnost, ki je govorila za Cvajerjevo nedolžnost, je bila ta, da vzlic najskrbnejši preiskavi se ni našla Stedryjeva sekira s katero je morilec pobil svojo žrtev, niti nož, s katerim je bil Stedry zaboden. Cvajer absolutno ni mogel nesti sekire in noža iz mesta, ker zato ni imel časa. Da je bil on morilec, moral bi bil sekuro in nož skriti kje v bližnji ali vreči v Ljubljani. Sodišče je dalo Ljubljano natanko preiskati in preiskale so se tudi hiše v Frančiškanskih ulicah a — zaman. Sekira in nož se še do današnjega dne nista našla. Tretja okolnost, ki je govorila za Cvajerjevo nedolžnost, je bila ta, da je našel dne 23. aprila i. l. hlapec trgovca Klauerja v kočiji, stoječi na dvorišču druge hiše gospe Grumnigove, dve v bel papir zaviti, na več kot 10.000 gld. glaseči se, Stedryju lastni hranilnični knjižici. Stražnik Molka je pri obravnavi izpovedal, da je on pri prvem komisijonelnem ogledu voz natančno preiskal, a da ni v njem ničesar našel. Knjižici sta bili torej položeni v kočijo potem, ko je bil Cvajer že v preiskovalnem zaporu. Tem trem okolnostim se ima Cvajer zahvaliti, da ga je sodišče oprostilo. Javno mnenje je bilo takrat razdeljeno; jedni so bili trdno prepričani, da je Cvajer povsem nedolžen in izrekli so različne sume glede morilca, drugi pa so bili mnenja, da je Cvajer kriv. Odkar je bil Cvajer oproščen, se je stvar precej pozabila, a sedaj kažejo nekatere okolnosti, da se morda zasledi morilec Stedryjev. Znano je in vsakdo se še spominja, da se je govorilo po Stedryjevem umoru o nekem hlapcu, ki je morda storilec, in pripovedovalo se je, da je dotičnik odpotoval v Ameriko. Dotični hlapec je bil par dni pred umorom zapustil svojo službo, po kateri je imel skoro ves dan opraviti na dvorišču druge hiše gospe Grumnigove, odkoder se je prišlo v Stedryjevo stanovanje. Morilec je moral na vsak način priti s tega dvorišča k Stedryju, sicer bi ga ne bil mogel udariti od zadaj in bi tudi ne bil mogel dobiti v roke Stedryjeve sekire. Ali se je vršila glede tega hlapca kaka preiskava, nam ni znano, iz poročila o porotni obravnavi pa sklepamo, da se ni, ampak da je tudi sodišče mislilo, da je mož odšel v Ameriko. Vodja mestnega policijskega oddelka g. Podgoršek je sedaj dobil neke indicije, iz katerih se da sklepati, da je rečeni hlapec — morilec Stedryjev, in začel je stvar natančno preiskovati. Hlapec ni bil nikdar v Ameriki, nego se je moral koj po umoru kje v bližini potikati. Lokalne razmere je poznal jako dobro, če je on morilec, je lahko odnesel sekuro in nož, in skril hranilnični knjižici v Klauerjevi kočiji. To pa niso jedine okolnosti, ki kažejo, da je mogoče, da je ta hlapec Stedryja umoril. Popis tiste osebe, katero je videl g. Doberlet st. priti iz Stedryjeve veže, se strinja se popisom tega hlapca, a kar še posebno podpira ta sum, je okolnost, da je ta hlapec sedaj v preiskovalnem zaporu, ker je dognano, da je bil v zvezi in prijateljstvu s tistim Permetom, ki je storil pred kratkim grozne umore v Trojanah in na Vranskem. Sum, da je ta hlapec morilec Stedryjev, je torej opravičen, dokazov za njegovo krivdo seveda še ni, želeli pa je, da bi imela začeta preiskava dober uspeh.

— (Za lovce.) Včeraj popoldne vstrelil je lovec na kragulja, ki se je ravno spuščal nad košči pri rakovskem gradiču pod Golovcem. Kragulj pade na gnojno gomilo, se pa zopet pobere in odleti. Lovec ga je preganjal in streljal še štirikrat na roparja, preden ga je, toda še zmirom živečega, v roke dobil. Vračajoč se proti mestu, položi lovec kragulja na tla, da izprazni pušo; tedaj kragulj, ki je bil že pol ure v rokah, zopet odleti ravno čez dvorišče približnega pahištvu v veliki strah mnogih kur, ki so se tamkaj sončile. Dva fantiča, katera je izvabilo iz hiše kokodakanje in ferfetanje kuretine, šla sta za kraguljem; po dolgem preganjanju sta ga dohitela in prinesla lovca ob trdem mraku na dom še zmerom živega. Tudi potem, ko se je roparski ptici glava z nožem predrla, živela je do zadnjega dihljaja še pol ure, — od prvega strela še pet ur.

— (Mušica.) Pfeifer: Redutna dvorana je bila za seje dež. zbora dosti pripravnější, nego je dvorana na starem strelišču. V reduiti sem se naslonil k zidu in mirno čital svoj govor; včeraj, ko sem začel „govoriti“ o mostu čez Krko, so razni hudobni

poslanci stali za menoj tako, da pripravljenega govora nisem mogel čitati. Takih težav kakor včeraj še nisem imel kot „govornik“.

— (Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.) Predstojništvo te bolnice razpošilja ravnokar svoje drugo letno poročilo, iz katerega je razvidno, da se je v dobi 1. januarja do 31. decembra 1895. tam zdravilo 653 bolnikov. Ozdravelo je od teh 480 oseb, 112 se je zdravje zboljšalo, 9 je bilo neozdravljivih 20 oseb je umrlo. Operacij se je izvršilo 179, od operirancev so umrli samo trije. Ogromna večina vseh bolnikov je bila doma iz Kranjske in kmetskega stanu. Lauski potres je bil velika nesreča tudi za ta komaj otvoren zavod. Pritisk pomoči iskajočih je bil silnejši nego prejšnje leto, dohodki pa dokaj piclejši. Ker tesni prostor zavodov nikakor več ne zadostuje, bode treba zavod razširiti, v to pa treba — sredstev. Ker deluje zavod izvrstno in je prava sreča za Dolenjsko, naj bi našel obilo podpornikov!

— (Narodna čitalnica v Starem trgu pri Ložu) imela je dne 31. decembra m. l. svoj občni zbor. Odbor se je v seji dne 11. januarja t. l. sestavil iz sledečih gospodov: Franjo Peče, trgovec, predsednik; Jakob Žebre, učitelj, podpredsednik; Ferdo Wigela, učitelj, tajnik; Ivan Benčina, trgovec, blagajnik. Odborniki: Martin Fischer, šumarski uradnik; Ivan Krajec, gostilničar; Tomo Mlekuž, trgovec; Ivan Štritof, trgovec; Franjo Žagar, trgovec. Veselici napravi društvo dve, in sicer: prvo manjšo 26. januarja, drugo sijajno z maskarado 16. februarja t. l.

— („Narodna čitalnica v Vipavi“) priredi dne 2. svečana t. l. veselico s plesom. Č. se sodi po vzporedu utegne biti vesela jako zanimiva. Slavnostni govor imel bode društveni predsednik Ivan Božič. Govoru bode sledilo petje in veselica. Pri plesu bode aviral slavnoznani gorški Vidričev septet. Že z ozirom na ne posebno ugodno stanje društveno, dalje z ozirom na to, da se sedanji odbor z vsemi silami trudi, da pridobi tako staremu narodnemu društvu, kakor je ravno vipavska čitalnica ono slavnoznano ime, koje je živela za časa pokojnega, uzonega, mirnega in gostoljubnega in vsakemu Vipavcu priljubljenega osnovatelja čitalnice, č. g. Jurija Grabrijana, nadejati se je obilne udeležbe in podpore ne le od strani domačinov Vipavcev, ampak tudi iz sosednih nam krajev Št. Vida, in posebno pa iz Šturije in Ajdovščine.

— (Imenovanje.) Orožniški nadstražnik v Poličanah g. Ivan Peče, je imenovan poštним asistentom v Mariboru.

— (Prebivalstvo mesta tržaškega.) Tržaški statistički urad je izračunal, da je občina tržaška štela koncem minulega leta 161 886 prebivalcev in da se je prebivalstvo v minulih petih letih pomnožilo za 6415 duš.

— („Prava naša sloga“) je nov list, ki je začel izhajati na Voloskem in kateremu je namen, delati zgago pri občinskih volitvah v Kastvi. Denar za izdajanje tega lista se je dobil bržčas iz rumene hiše v Trstu.

— (Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji) priredi dne 18. t. m. svoj IV. redni občni zbor. Lokal: Buchniger, VIII. Alserstrasse št. 63. Začetek točno ob 8. uri. Slovanski gostje dobro došli.

— (Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju) razpošilja ravnokar sedmo letno poročilo o svojem delovanju v l. 1894/5. Spominja se najprvo v tem letu umrlih članov vč. g. Fr. Čarmana, voj. župnika v p., g. dr. Fr. Celestina, prof. v Zagrebu, in trgovca v Mariboru g. Maksa Moriča. Dež. zbor kranjski je društvu naklonil 200 gld. Veča darila so društvu poklonili trije društveni ustanovniki: vč. prevzvišeni knez in škof lavantijski dr. Mihael Napotnik, vč. gd. dr. Anton Gregorčič, drž. poslanec itd. in gd. dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru. Mej gg. drž. poslanci je gd. Anton Globočnik pl. Sorodolski nabral lepo svoto. Svojega milostivega vladika so lepo posnemali rodoljubni Slovenci v Mariboru, ki so po g. Franc Dolencu trgovcu v Mariboru, društvu poslali še večjo svoto nego druga leta. Posebna hvala gre slovenski posojilnici v Mariboru, ki je, kakor vsako leto tudi letos društvu podarila 50 gld. V Mariboru je število požrtvovalnih prijateljev podpornemu društvu naraslo, zato gre pač tudi vernemu društvu poverjeniku g. Fr. Dolencu iskrena hvala! Izmej posojilnic so darovale: Sl. kmetska posojilnica okolice ljubljanske, dalje posojilnice v Ptuj, v Šoštanj in v Sinjci vesi na Koroškem. Iz Brežic je g. Janez Munda, c. kr. okr. živinozdravnik, iz Gorice g. Andrej Kragelj, c. kr. prof., iz Kamnika g. dr. Karol Šmidinger, c. kr. notar, iz Novegamesta pa pravnik Aleks. Šesek poslal društvu lepo svoto; gg. dijaki v Ribnici in gg. akademiki v Novem mestu pa so v korist podpornemu društvu priredili slavnosti; donesek teh je letos jedino pomnožil društveno glavnico — kot ustanovnik se letos ni oglasil nobeden! Slovensko časopisje si je pridobilo za društvo posebnih zaslug; posebno je imenovati časopise: „Domovino“, „Edinost“, „Slovenec“, „Slovenski Narod“, „Slovanski Svet“, „Sočo“, „Süddeutsche Post“. Društvo pa je to leto ipak imelo manj dohodkov kot lani, prosilcev pa mnogo več. Tej nemili prikazni je pač največ kriva potresna nesreča! Daj Bog, da bode v tem letu društvu osoda

milejša! Zato more največ storiti požrtvovalnost slovenska! Jeden podpiranec, koroški Slovenec, je društvu povrnil polovico njemu dane podpore! Lep vzgled, za mnogo podpirancev ki so že v raznih službah! Lep slučaj! Prvi, ki je na stroške tega društva svoje študije izvršil, bil je — koroški Slovenec. Mej podporniki je tudi češka dama in več Čehov! Društvo izreka vsem iskreno hvalo, ki so na kateri koli način podpirali društvo! — Vseh dohodkov je društvo imelo 1122 gld. 68 kr., od teh pripada osnovni glavnici 67 gld. 69 kr. Vsa glavnica iznaša 4540 gld. 7 kr. Stroškov je imelo društvo 1239 gld. 94 kr. Odbor je v 9 sejah mej 53 študentov v 264 slučajih v denarju razdelil 638 gld. 50 kr., za znamke obednice pa 524 gld. 75 kr. Vsaka obednica je stala 25 krajcarjev. — Po študijah je bilo mej podpiranci: 18 juristov, 13 filozofov, 6 medicincev, 7 tehnikov, 6 veterinarcev, 2 akademika kiparja in 1 konservatorist; po kronovinah 38 Kranjcev, 7 Primorcev, 6 Štajercev, 2 Korošca, skupaj 53 podpirancev. V sedmih letih je društvo razdelilo: 6336 gld. 46 kr., glavnica znaša 4540 gld. 07 kr. V prošlem letu je društvo štelo: 1 častnega uda, 43 ustanovnikov, 37 rednih udov, 36 podpornikov in 119 dobrotnikov. Vsega skupaj je torej društvo do sedaj prejelo: 10876 gld. 53 kr.! Vsakemu domoljubu priporočamo naslov društvenega blagajnika vč. gd. dra Fr. Sedeja c. in kr. dvornega kaplana in ravnatelja v Avgustineju na Dunaju I. Augustinerstrasse 7.

— (Dunajski vojaški list „Vedette“) je o Lebanovem „Čehovinu“ prinesel v svoji 861. št. kaj laskavo oceno, in sicer v podlistku. Gosp. Anton Jacobi, učitelj na mestni šoli v Gorici in c. kr. stotnik, misli uprizoriti akcijo, da se postavi Čehovinu v Branici spomenik. Ideja je izvrstna in se gotovo obistini. Nadporočnik grof Karol Lauthieri v Gorici pa je pisal pisatelju, da bi bilo dobro, ko bi se vzdala na rojstno hišo junakovo mramornata spomeniška tabla in se izjavlja, da je pripravljen tudi gmotno podpirati to idejo. Kakor se vidi, Lebanova knjižica ni bila zastoj, vzbudila je pozornost tudi v najvišjih krogih, celo na cesarskem dvoru; kajti nadvojvoda Ludovik Viktor sam je naročil 20 iztisov.

* (Zopet ponarejalci bankovcev.) V Indiji v Slavoniji so zasledili družbo ponarejalcev bankovcev. Vodja te družbe, ki je imel devet članov, ko-hikor se dosedaj ve, je bil bogat krčmar Schlatt. Pri njem so našli stroj za ponarejanje petdesetakov.

* (Caserio v samostanu.) V neki samostan v južni Italiji je ustopil brat morilca Carnotovega Ivan Caserio. Imel je v Milanu specerijsko prodajalnico, a od tistega časa, ko je njegov brat umoril predsednika francoske republike, ni skoro ničesa prodal in je prišel na beraško palico.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Družba „Vesele Gringole“ na Dobrovi po g. stud. jur. Kozina 2 kroni 34 vin. Živel rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— Nova izdaja Prešernovih poezij. Častilci Prešerna so že davno pogrešali velikega našega pesnika dostojne izdaje njegovih poezij. Prva izdaja je bila po tedanjih razmerah še dosti lična, druga izdaja, Jurčič-Stritarjeva, pa je bila glede unanije oblike jako revna in nikakor ne na čast našemu narodu in njega največjemu pesniku. Izdajateljji niso bili tega krivi, pač pa založnik. Poznejši, skrivaj narejeni natisi druge izdaje, so bili glede tiska, papirja itd. še slabši. Kaj čuda, da nas je nova izdaja Prešernovih poezij, katera je ravnokar izšla v zalozi ljubljanskega knjigotržca Maksa Fischera, kar najprijetneje iznenadila, saj je v vsakem oziru tako krasna in tako okusna, da je ni moči prehladiti. Poezije doktorja Franceta Prešerna. V Ljubljani. Založil Makso Fischer. 1896. Tako se bere na naslovnem listu, kjer je natisnjen tudi motto: „Sem dolgo upal in se bal“ itd. Inicijala „P“, predstavljajoča z lovorjevimi vejicami okrašeno doktorsko diplomu, je izdelana v dveh barvah, jako fino in lepo. Poezije same so razdeljene na skupine, kakor jih je razdelil še sam Prešeren: „Pesmi“, „Balade in romance“, „Različne poezije“, „Gazele“, „Sonetje“, „Krst pri Savici“. Tisek je jako lep in čist in lahko čitljiv dasi droben. Kako skrbna je bila redakcija, se razvidi iz tega, da nismo v celi knjigi zasledili nobene tiskovne napake. Vsa knjižica obsega v mali, jako priročni obliki 169 tiskanih strani, veja pa z ozirom na fini papir, lepi tisek in krasno vezbo pravo bagatelo, namreč 1 gld. Knjižica obsega samo Prešernove pesmi, nima pa nič uvoda, kakor Jurčič-Stritarjeva izdaja. Tiskana in vezana je tako, kakor se najnovejši čas prirejajo prve izdaje najpriljubljenejših francoskih in nemških klasikov, kateri način se strokovno imenuje „elzevir-izdaja“. Vezana je v najfinejše temnorudeče usnje s preprostim, a jako elegantnim napisom na hrbtu in na prvi platnici, ter z zlatom obrazana, dodana pa je skrbno in lično izdelana podoba Prešernova, narejena po občeznani podobi. Lahko se reče, da doslej še ni bila nobena slovenska knjiga tako krasno na-

tisnjena in se še nobena ni tako ukusno vezala, kakor ta. Kako draga je na pr. izdaja Aškerčevih pesmi, in vendar se Fischerjevi izdaji Prešernovih poezij še primerjati ne more, dasi je ta za polovico cenejša. Tiskala in vezala se je knjiga v Lipskem, ker pri sedanjih tiskarskih in knjigoveških razmerah v Ljubljani še ni mogoče, prirediti tako lepo izdajo tako ceno, da bi se izvod mogel prodajati po 1 gl. Uverjeni smo, da bode občinstvo z največjim veseljem poseglo po tej izdaji, tembolj, ker je pošel tudi zadnji natis Jurčič-Stritarjeve izdaje. Morda bodo skrupolozni dlakocepitelji ugovarjali redakciji tega ali onega verz, ali taki ugovori naj nikogar ne motijo. Fischerjeva izdaja bo našla pot v vsako slovensko hišo in v vsak salon, in prepričani smo, da se je bo z nami veselil vsak častilec Prešernovih poezij. Bodi knjiga, ki je obudila v Ljubljani pravo senzacijo, kar najtopleje priporočena. To je gotovo, da odslej ne bode več prijale občinstvu tako „elegantne“ izdaje naših pesnikov, kakeršne so bile doslej pri nas navadne in za katere je bilo žrtvovati primeroma jako mnogo.

Brzjavke.

Dunaj 14. januarja. Poslanec Spinčič in Luginja sta bila poprosila nekatere poslance prijatelje, da so razložili grofu Badeniju, kako so Lah napali slovanske poslance. Badeni je naročil Rinaldiniju, naj naroči okrajnemu glavarju v Kopru stvar preiskati.

Dunaj 14. januarja. Bivši minister grof Falkenhayn je imenovan na mesto Taaffejevo kancelarjem Leopoldovega reda.

Praga 14. januarja. Danes je bilo prvo branje predloga nemških poslancev, da naj se osnujejo narodne kurije. Poslanec Russ je utemeljujoč ta predlog pretel, da Nemci ostavijo deželni zbor. Predlog se je izročil odseku, za kar so glasovali Nemci in veleposestniki. Čehi so bili za to, da se predlog kar odkloni.

Brno 14. januarja. Karl Zach, sin rojenega ječarskega paznika, je ustrelil svojega božjastnega brata, ki se mu je smilil, potem pa samega sebe.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkemu prebavljenju in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gl. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, znamenovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (1756—1)

Iz uradnega lista.

Izvršne ali eksekutivne dražbe: Janeza Brunskele posestvo v Mavrlu, (v drugič) dne 17. januarja v Črnomlju.
Janeza Krašovec zemljišča v Rozalnici, cenjena 3085 gl., dne 17. januarja v Metliki.
Antona Fabjana, polovica zemljišča v Zvirčah, (ponovljeno) dne 17. januarja v Žužemberku.
Marije Štur m zemljišče v Globokem, cenjeno 2000 gl., in Janeza Zajca za 400 gl. kupljeno posestvo v Fužinah (relicitacija, oba dne 17. januarja v Žužemberku.
Franceta Gorše-ta posestvo v Dolenji vasi, cenjeno 2297 gl., dne 17. januarja in 21. februarja v Ribnici.
Jožefa Kužnika posestvo v M. Lipoven, cenjeno 258 gl.; Petra Blatnika posestvo v Hinjah, cenjeno 1153 gl., 50 kr.; Marije König posestvo v Brezovem dolu, cenjeno 465 gl.; Marije König polovica posestva v Smukah, cenjena 225 gl. in 50 gl. posestne pravice; Ane Plut iz Prevolj, posestne pravice cenjene 190 gl.; Antona Fabjana iz Prevolj, posestne pravice, cenjene 80 gl., vsa dne 17. in 31. januarja v Žužemberku.

Meteorologično poročilo.

Januarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
13.	9. zvečer	734.8	— 4.8	sr. jvzh.	pol obl.	
14.	7. zjutraj	733.4	— 6.3	sr. jvzh.	oblačno	0.0
"	2. popol.	729.7	— 1.8	sl. jvzh.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura — 6.3°, za 3-7° pod normalom.

Dunajska borza

dne 14. januarja 1896.

Skupni državni dolg v notah	100	gl.	35	kr
Skupni državni dolg v srebru	100	"	65	"
Avstrijska zlata rent	122	"	30	"
Avstrijska krona rent 4%	100	"	40	"
Ogerska zlata rent 4%	121	"	90	"
Ogerska krona rent 4%	98	"	95	"
Avstro-ogerske bančne delnice	996	"	—	"
Kreditne delnice	356	"	75	"
London vista	121	"	60	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	40	"
20 mark	11	"	87 1/2	"
20 frankov	9	"	62 1/2	"
Italijanski bankovci	44	"	05	"
C. kr. cekini	5	"	71	"

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Tužnega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je moj ljubljani soprog, gospod

Luka Kunstek

gimnazijalni profesor v Ptuj

dne 6. januarja 1896 ob 4 uri zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoč, po kratki, mučni bolezni, v 61. letu svoje dobe v Bogu zaspal.

Slovesen pogreb bil je dne 8. januarja 1896 ob 3. uri popoldne na mestnem pokopališču v Ptuj.

Zahvala.

Ob jednem izrekan za mnogoštevilne dokaze presrečnega sočutja sorodnikov, prijateljev in znancev za čas bolezni in ob smrti nepozabnega pokojnika, za obilno spremstvo na njega zadnji poti, vsem od blizu in daleč, posebno prečastiti duhovščini, narodni čitalnici ptujski, slov. pevskemu društvu v Ptuj in drugim korporacijam za tako mnogobrojno udeležitev pri pogrebu, gg. pevcem za ganljivo nagrobnico in vsem darovateljem prekrasnih vencev, potem izrečno častitemu g. kapelanu Šalamonu, gg. c. kr. notarju Ožganu in Antonu Gregoriču v Ptuj, ki so me v tej neizmerni nesreči tako ljubeznivo podpirali, svojo najiskrenejšo zahvalo.

Končno pa izpolnim izrečno željo svojega blagega soproga, da se vsem znanecem in prijateljem, ki so mu v težki bolezni toliko naklonjenosti skazovali, iskreno zahvaljujem in zaključim poslednji „Z Bogom!“ (1770)

V Ptuj, dne 9. marca 1896.

Marija Kunstek.

Založnik piva

jamsčine zmožen in vešč nemškega in italijanskega jezika, se išče. — Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro: „S. št. 100“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1771—1)

Postrojno olje

ubranjuje, da usnje ne splesul in ne smolari in odstranjuje plesnobo in smolo, tako da postane staro usnje tako, kakor bi bilo novo, če družace ni pokvarjeno od solca in škodljivih obujek. — Tudi se proizvaja

mast za kopita in vozove.

Cena pušici ali steklenici 10, 20, 40 in 80 kr. Preprodajalcem se daje popust. — V zalogi pri K. Weberju v Ljubljani. — Cenik naj se zahteva od tovarne

J. BENDIK-a (1148-10)
v St. Valentinu pri Steyru, Nižja Avstrija.

Kemično-tehnična poskušalna postaja industrije za usnje, III., leva železniška ulica št. 5.

Dunaj, dne 26. septembra 1895.

Svedočba. Patentovano postrojno olje Jakoba Bendika v St. Valentinu je uspela zložitve tvarin, ki ne dajejo usnju samo moči, nego je tudi konzervirajo, ker zadržujejo vsakešno raztvorbo in pokvarjenje. Ker ima to olje v sebi tvarino, ki učinkuje strojilno, se z njim zabranjuje delna razstrojitev usnja, katero sicer prouzročujeta zrak in moča. Pri praktičnih poskusih se je to postrojno olje obneslo prav dobro.

C. kr. poskušalna postaja industrije za usnje: Vaše blagorodje! **W. Eltner m. p.**

Prosim, da mi kmalu pošljete semkaj 10 kil Vašega izbornega postrojnega olja in kopitne masti in 2 veliki steklenici po 5 kil apreture za usnje. Prosim, da vse proti povzetju pošljete na visoko predstojništvo komore.

Z odličnim štovanjem

A. Breschek, krmski mojster nadvojvode Frana Salvatorja.

Najlepše darilo

za godovne in svečane prilike.

Oljnati portret

85 x 75 cm

Antona Martina Slomška

najfineje po najboljšem izvirniku izveden, na platno napet, v zlatih kovinsko-barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gl.,

dobiva se (1610—8)

v trgovini D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovence, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohorja; njemu se imamo zahvaliti za najboljše in najlepše pedagogičke spise in domovinsko ljubezen v nemajoče pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda in najbolj vneti zagovornik pravic Slovencev. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane večni ponos in dika Slovencev.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895.

Natopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v rdečih črtah.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

08. 12. ur 5 min. po moči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Lino, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipeko, Dunaj via Amstetten.
08. 5. ur 10 min. zjutraj osebni vlak v Kočevje, Novo mesto.
08. 7. ur 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des Selsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

08. 12. ur 55 min. popoldne osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
08. 11. ur 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj.

08. 4. ur 4 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, des Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inmost, Bregena, Gurth, Genova, Paris, Steyr, Lino, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipeko, Dunaj via Amstetten.

08. 7. ur 30 min. večer osebni vlak v Kočevje, Novo mesto
Razn. tega ob nedeljah in praznikih ob 8. ur 30 min. popoldne osebni vlak v Lince-Med.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

08. 5. ur 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipeko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.

08. 5. ur 19 min. zjutraj osebni vlak v Kočevje, Novo mesto.

08. 11. ur 45 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipeko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Parisa, Genova, Gurth, Bregena, Inmost, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontabla, Trbiša.

08. 4. ur 4 min. popoldne osebni vlak v Kočevje, Novo mesto.

08. 4. ur 45 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

08. 9. ur 35 min. večer osebni vlak v Kočevje, Novo mesto.

08. 9. ur 4 min. večer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

08. 7. ur 55 min. zjutraj v Kamnik.
08. 9. ur 5 min. popoldne
08. 5. ur 50 min. večer

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

08. 5. ur 55 min. zjutraj iz Kamnika.
08. 11. ur 15 min. popoldne
08. 6. ur 50 min. večer

(1705-10)

Učenca

kateri je dovršil saj prvi ali drugi razred srednjih šol ter ima veselje do trgovine in je iz dobre hiše, vsprejme takej v specerijsko trgovino Ivan Jebračin v Ljubljani. (1773—1)

Takoj se odda v najem v hiši št. 2 na Cojzovi cesti (1712—3)

velika svetla soba

s pohištvom in posebnim vhom.

Povpraša se v isti hiši v I. nadstropju, na desno.

Pozor!

Oddelek domače godbe na lok

(Streich-Musik), katera je dobro izvežbana, se priporoča slavnemu občinstvu za predpustno dobo, naj si bode v mestu ali na deželi.

Franjo Vrtnik,

(1758—2)

Mestni trg št. 9.

Išče se za majniški termin

mala špecerijska trgovina

ali prodajalnice: trafika ali stanovanje zraven se želi. Prijazne ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „O. Z.“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1772—1)

Hiša v Cerknici

z vsemi gospodarskimi poslopji

prilavna za gostilno, trgovino in pekarijo, v sredi trga, pri glavni cesti, odda se takoj v najem. Za gostilno in žganjetoč je potreben patent pri hiši. — Natančnejši pogoji zvedo se v Cerknici h. št. 62. (1763—2)

Novosti

bluzah in trikot-taljah
spodnjih kijklah

Echarpes svilnatih in volnenih

priporoča (1493—18)

v največji izberl

Alojzij Persché

Pred škofijo 22 poleg mestne hiše.

Po ceni na prodaj

je (1757—4)

večji mlin in žaga

s poljubno stalno vodno silo, z zraven spadaljočimi zemljišči vred, oddaljena jedva deset minut od večje železniške postaje na Spodnjem Štajerskem. Veliki premogovniki so prav v bližini ter je zatorej to posestvo prav posebno pripravno za vsako podjetje. Plačilni pogoji ugodni.

Kaj več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.